

rowane nawet gdy stanowią własność osób prywatnych, ale podlegają zwrotowi, odszkodowania zaś uregulowane będą po zawarciu pokoju.

Art. 54.

Kable podwodne, łączące terytorjum zajęte z terytorjum neutralnym, mogą być rekwirowane i niszczone jedynie tylko w wypadku bezwzględnej konieczności. Podlegają one również zwrotowi, a odszkodowanie uregulowane będzie po zawarciu pokoju.

Art. 55.

Państwo okupujące uważać się będzie jedynie za administratora i użytkownika gmachów publicznych, nieruchomości, lasów i rolnych gospodarstw, należących do państwa nieprzyjacielskiego, a znajdujących się w kraju okupowanym. Państwo to winno ochraniać wartość tych majątków i rządzić nimi zgodnie z zasadami użytkowania.

Art. 56.

Własność gmin, instytucji kościelnych, dobroczynnych, wychowawczych oraz instytucji sztuk pięknych i naukowych, chociażby należących do państwa, będą traktowane jak własność prywatna.

Wszelkie zajęcie, zniszczenie lub rozmyślna profanacja instytucji tego rodzaju, pomników historycznych, dzieł sztuki i nauki, są zabronione i winny być karane.

de guerre, peuvent être saisis, même s'ils appartiennent à des personnes privées, mais devront être restitués et les indemnités seront réglées à la paix.

Art. 54.

Les câbles sous-marins reliant un territoire occupé à un territoire neutre ne seront saisis ou détruits que dans le cas d'une nécessité absolue. Ils devront également être restitués et les indemnités seront réglées à la paix.

Art. 55.

L'Etat occupant ne se considérera que comme administrateur et usufruitier des édifices publics, immeubles, forêts et exploitations agricoles appartenant à l'Etat ennemi et se trouvant dans le pays occupé. Il devra sauvegarder le fonds de ces propriétés et les administrer conformément aux règles de l'usufruit.

Art. 56.

Les biens des communes, ceux des établissements consacrés aux cultes, à la charité et à l'instruction, aux arts et aux sciences, même appartenant à l'Etat seront traités comme la propriété privée.

Toute saisie, destruction ou dégradation intentionnelle de semblables établissements, de monuments historiques, d'oeuvres d'art et de science, est interdite et doit être poursuivie.

162.

Oświadczenie rządowe

z dnia 20 stycznia 1927 r.

w sprawie przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do międzynarodowej konwencji, dotyczącej praw i obowiązków mocarstw i osób neutralnych w razie wojny lądowej, podpisanej w Hadze dnia 18 października 1907 r.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w wykonaniu art. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 1924 r. w sprawie przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do międzynarodowej konwencji, dotyczącej praw i obowiązków mocarstw i osób neutralnych w razie wojny lądowej, podpisanej w Hadze dnia 18 października 1907 r. (Dz. U. R. P. z 1924 r. № 37, poz. 394) oraz na podstawie art. 22 wspomnianej konwencji, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej zgłosił w imieniu Rzeczypospolitej przystąpienie do tej konwencji, która zaczęła obowiązywać Polskę od dnia 9 lipca 1925 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

163.

Przekład.

KONWENCJA

dotycząca praw i obowiązków mocarstw i osób neutralnych w razie wojny lądowej.

Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiec, Król Prus; Prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki; Prezydent Republiki Argentynskiej; Jego Cesarska Mość Cesarz Austrii, Król Czech i t. d., i Król Apostolski Węgier; Jego Królewska Mość Król Belgów; Prezy-

CONVENTION

Concernant les droits et les devoirs des Puissances et des personnes neutres en cas de guerre sur terre.

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse; le Président des États-Unis d'Amérique; le Président de la République Argentine; Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc., et Roi Apostolique de Hongrie; Sa Majesté le Roi des Bel-

dent Republiki Boliwji; Prezydent Republiki Stanów Zjednoczonych Brazylii; Jego Królewska Wysokość Książę Bułgarii; Prezydent Republiki Chili; Prezydent Republiki Kolumbji; Gubernator Tymczasowy Republiki Kuby; Jego Królewska Mość Król Danji; Prezydent Republiki Dominikańskiej; Prezydent Republiki Ekwador; Jego Królewska Mość Król Hiszpanji; Prezydent Republiki Francuskiej; Jego Królewska Mość Król Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanji i Irlandji i Terytorjów Brytyjskich Zamorskich, Cesarz Indyj; Jego Królewska Mość Król Hellenów; Prezydent Republiki Guatemali; Prezydent Republiki Haiti; Jego Królewska Mość Król Włoch; Jego Cesarska Mość Cesarz Japonji; Jego Królewska Wysokość Wielki Książę Luksemburski, Książę Nassau; Prezydent Stanów Zjednoczonych Meksykańskich; Jego Królewska Wysokość Książę Czarnogóry; Jego Królewska Mość Król Norwegji; Prezydent Republiki Panama; Prezydent Republiki Paragwaj; Jej Królewska Mość Królowa Holandji; Prezydent Republiki Peru; Jego Cesarz Mość Szach Perski; Jego Królewska Mość Król Portugalji i Algarwów, i t. d.; Jego Królewska Mość Król Rumunji; Jego Cesarz Mość Cesarz Wszechrosji; Prezydent Republiki Salvador; Jego Królewska Mość Król Serbji; Jego Królewska Mość Król Siamu; Jego Królewska Mość Król Szwecji; Rada Związkowa Szwajcarska; Jego Cesarz Mość Cesarz Ottomanów; Prezydent Republiki Wschodniej Urugwaj; Prezydent Stanów Zjednoczonych Wenezueli;

celem dokładniejszego określenia praw i obowiązków mocarstw neutralnych w razie wojny lądowej i uregulowania położenia walczących, którzy schronili się na terytorjum neutralne;

pragnąc również określić istotę neutralności, zanim będzie możliwe uregulować w jego całokształcie położenie poszczególnych państw neutralnych w ich stosunku z walczącymi,

postanowili zawrzeć Konwencję w tym celu i w następstwie tego mianowali swymi pełnomocnikami:

Jego Cesarz Mość Cesarz Niemiec, Król Prus:

J. E. barona Marschall de Bieberstein, Swego Ministra Stanu, Swego Ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego w Konstantynopolu;

P. Dr. Johannes Kriege, Swego Posła w misji nadzwyczajnej na niniejszą Konferencję, Swego przybocznego Radcę legacyjnego i Radcę prawnego w Cesarskiem Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego.

Prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki:

J. E. P. Joseph H. Choate, Ambasadora nadzwyczajnego;

J. E. P. Horace Porter, Ambasadora nadzwyczajnego;

J. E. P. Uriah M. Rose, Ambasadora nadzwyczajnego;

J. E. P. David Jayne Hill, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Hadze;

ges; le Président de la République de Bolivie; le Président de la République des États-Unis du Brésil; Son Altesse Royale le Prince de Bulgarie; le Président de la République de Chili; le Président de la République de Colombie; le Gouverneur Provisoire de la République de Cuba; Sa Majesté le Roi de Danemark; le Président de la République Dominicaine; le Président de la République de l'Équateur; Sa Majesté le Roi d'Espagne; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de Grande Bretagne et d'Irlande et des Territoires Britanniques au delà des mers, Empereur des Indes; Sa Majesté le Roi des Hellènes; le Président de la République de Guatémala; le Président de la République d'Haïti; Sa Majesté le Roi d'Italie; Sa Majesté l'Empereur du Japon; Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg, Duc de Nassau; le Président des États-Unis Mexicains; Son Altesse Royale le Prince de Monténégro; Sa Majesté le Roi de Norvège; le Président de la République de Panama; le Président de la République du Paraguay; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; le Président de la République du Pérou; Sa Majesté Impériale le Schah de Perse; Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc.; Sa Majesté le Roi de Roumanie; Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies; le Président de la République du Salvador; Sa Majesté le Roi de Serbie; Sa Majesté le Roi de Siam; Sa Majesté le Roi de Suède; le Conseil Fédéral Suisse; Sa Majesté l'Empereur des Ottomans; le Président de la République Orientale de l'Uruguay; le Président des États-Unis de Vénézuéla:

En vue de mieux préciser les droits et les devoirs des Puissances neutres en cas de guerre sur terre et de régler la situation des belligérants réfugiés en territoire neutre;

Désirant également définir la qualité de neutre en attendant qu'il soit possible de régler dans son ensemble la situation des particuliers neutres dans leurs rapports avec les belligérants;

Ont résolu de conclure une Convention à cet effet et ont, en conséquence, nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse:

Son Excellence le baron Marschall de Bieberstein, Son ministre d'état, Son ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire à Constantinople;

M. le dr. Johannes Kriege, Son envoyé en mission extraordinaire à la présente Conférence, Son conseiller intime de légation et jurisconsulte au ministère Impérial des affaires étrangères, membre de la cour permanente d'arbitrage.

Le Président des États-Unis d'Amérique:

Son Excellence M. Joseph H. Choate, ambassadeur extraordinaire;

Son Excellence M. Horace Porter, ambassadeur extraordinaire;

Son Excellence M. Uriah M. Rose, ambassadeur extraordinaire;

Son Excellence M. David Jayne Hill, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à La Haye;

- P. Charles S. Sperry, Kontr-Admirała, Ministra pełnomocnego;
- P. Georges B. Davis, Generała Brygady, Szefa Sprawiedliwości Wojskowej Armji Stanów Zjednoczonych, Ministra pełnomocnego;
- P. Wiliam I. Buchanan, Ministra pełnomocnego.
- Prezydent Republiki Argentyńskiej:
- J. E. P. Roque Saenz Pena, byłego Ministra Spraw Zagranicznych, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Rzymie, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;
- J. E. P. Luis M. Drago, byłego Ministra Spraw Zagranicznych i Wyznań Religijnych Republiki, Deputowanego, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;
- J. E. P. Carlos Rodriguez Larreta, byłego Ministra Spraw Zagranicznych i Wyznań Religijnych Republiki, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego.
- Jego Cesarska Mość Cesarz Austrii, Król Czech, i t. d., i Król Apostolski Węgier:
- J. E. P. Gaëtan Mérey de Kapos-Mére, Swego Radcę przybocznego, Swego Ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego;
- J. E. P. barona Charles de Macchio, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Atenach.
- Jego Królewska Mość Król Belgów:
- J. E. P. Beernaert, Swego Ministra Stanu, Członka Izby Posłów, Członka Instytutu Francuskiego i Akademii Królewskich Belgji i Rumunji, Członka Honorowego Instytutu Prawa Międzynarodowego, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;
- J. E. P. J. Van den Heuvel, Swego Ministra Stanu, byłego Ministra Sprawiedliwości;
- J. E. P. barona Guillaume, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Hadze, Członka Królewskiej Akademii Rumuńskiej.
- Prezydent Republiki Boliwji:
- J. E. P. Claudio Pinilla, Ministra Spraw Zagranicznych Republiki, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;
- J. E. P. Fernando E. Guachalla, Ministra pełnomocnego w Londynie.
- Prezydent Stanów Zjednoczonych Brazylji:
- J. E. P. Ruy Barbosa, Ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;
- J. E. P. Eduardo F. S. dos Santos Lisbôa, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Hadze.
- Jego Królewska Wysokość Książę Bułgarii:
- P. Vrbán Vinaroff, Generała-Majora Sztabu Generalnego, Swego Generała Świty;
- M. Charles S. Sperry, contre-amiral, ministre plénipotentiaire;
- M. Georges B. Davis, général de brigade, chef de la justice militaire de l'armée fédérale, ministre plénipotentiaire;
- M. William I. Buchanan, ministre plénipotentiaire;
- Le Président de la République Argentine:
- Son Excellence M. Roque Saenz Pena, ancien ministre des affaires étrangères, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à Rome, membre de la cour permanente d'arbitrage;
- Son Excellence M. Luis M. Drago, ancien ministre des affaires étrangères et des cultes de la République, député national, membre de la cour permanente d'arbitrage;
- Son Excellence M. Carlos Rodriguez Larreta, ancien ministre des affaires étrangères et des cultes de la République, membre de la cour permanente d'arbitrage.
- Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc. et Roi Apostolique de Hongrie:
- Son Excellence M. Gaëtan Mérey de Kapos-Mére, Son conseiller intime, Son ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire;
- Son Excellence M. le baron Charles de Macchio, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à Athènes.
- Sa Majesté le Roi des Belges:
- Son Excellence M. Beernaert, Son ministre d'état, membre de la chambre des représentants, membre de l'institut de France et des académies Royales de Belgique et de Roumanie, membre d'honneur de l'institut de droit international, membre de la cour permanente d'arbitrage;
- Son Excellence M. J. Van den Heuvel, Son ministre d'état, ancien ministre de la justice;
- Son Excellence M. le baron Guillaume, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à La Haye, membre de l'académie Royale de Roumanie.
- Le Président de la République de Bolivie:
- Son Excellence M. Claudio Pinilla, ministre des affaires étrangères de la République, membre de la cour permanente d'arbitrage;
- Son Excellence M. Fernando E. Guachalla, ministre plénipotentiaire à Londres.
- Le Président de la République des États-Unis du Brésil:
- Son Excellence M. Ruy Barbosa, ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire, membre de la cour permanente d'arbitrage;
- Son Excellence M. Eduardo F. S. dos Santos Lisbôa, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à La Haye.
- Son Altesse Royale le Prince de Bulgarie:
- M. Vrbán Vinaroff, général-major de l'état-major, Son général à la suite;

P. Ivan Karandjouloff, Prokuratora Generalnego Sądu Kasacyjnego.

[Prezydent Republiki Chili:

J. E. P. Domingo Gana, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Londynie;

J. E. P. Augusto Matte, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Berlinie;

J. E. P. Carlos Concha, byłego Ministra Wojny, byłego Prezydenta Izby Deputowanych, byłego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Buenos Aires.

Prezydent Republiki Kolumbji:

P. Jorge Holguin, Generała;

P. Santiago Pérez Triana;

J. E. P. Marceliano Vargas, Generała, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Paryżu.

Gubernator Tymczasowy Republiki Kuby:

P. Antonio Sanchez de Bustamante, Profesora Prawa międzynarodowego na Uniwersytecie Hawańskim, Senatora Republiki;

J. E. P. Gonzalo de Quesada y Arostégui, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Waszyngtonie;

P. Manuel Sanguily, byłego Dyrektora Instytutu Nauczania powszechnego w Hawanie, Senatora Republiki.

Jego Królewska Mość Król Danji:

J. E. P. Constantin Brun, Swego Szambelana, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Waszyngtonie;

P. Christian Frederik Scheller, Kontr-Admirała;

P. Axel Vedel, Swego Szambelana, Szefa Sekcji w Królewskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Prezydent Republiki Dominikańskiej:

P. Francisco Henriquez y Carvajal, byłego Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Republiki, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;

P. Apolinar Tejera, Rektora Instytutu Zawodowego Republiki, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego.

Prezydent Republiki Ekwador:

J. E. P. Victor Rendón, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Paryżu i w Madrycie;

P. Enrique Dorn y de Alsúa, Chargé d'affaires.

Jego Królewska Mość Król Hiszpanji:

J. E. P. W. R. de Villa-Urrutia, Senatora, byłego Ministra Spraw Zagranicznych, Swego Ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego w Londynie;

J. E. P. José de la Rica y Calvo, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Hadze;

M. Ivan Karandjouloff, procureur-général de la cour de cassation.

Le Président de la République de Chili:

Son Excellence M. Domingo Gana, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à Londres;

Son Excellence M. Augusto Matte, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à Berlin;

Son Excellence M. Carlos Concha, ancien ministre de la guerre, ancien président de la chambre des députés, ancien envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à Buenos Aires.

Le Président de la République de Colombie:

M. Jorge Holguin, général;

M. Santiago Pérez Triana;

Son Excellence M. Marceliano Vargas, général, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à Paris.

Le Gouverneur Provisoire de la République de Cuba:

M. Antonio Sanchez de Bustamante, professeur de droit international à l'université de la Havane, sénateur de la République;

Son Excellence M. Gonzalo de Quesada y Arostégui, envoyée extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à Washington;

M. Manuel Sanguily, ancien directeur de l'institut d'enseignement secondaire de la Havane, sénateur de la République.

Sa Majesté le Roi de Danemark:

Son Excellence M. Constantin Brun, Son chambellan, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à Washington;

M. Christian Frederik Scheller, contre-amiral;

M. Axel Vedel, Son chambellan, chef de section au ministère Royal des affaires étrangères.

Le Président de la République Dominicaine:

M. Francisco Henriquez y Carvajal, ancien secrétaire d'état au ministère des affaires étrangères de la République, membre de la cour permanente d'arbitrage;

M. Apolinar Tejera, recteur de l'institut professionnel de la République, membre de la cour permanente d'arbitrage.

Le Président de la République de l'Équateur:

Son Excellence M. Victor Rendón, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à Paris et à Madrid;

M. Enrique Dorn y de Alsúa, chargé d'affaires.

Sa Majesté le Roi d'Espagne:

Son Excellence M. W. R. de Villa-Urrutia, sénateur, ancien ministre des affaires étrangères, Son ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire à Londres;

Son Excellence M. José de la Rica y Calvo, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à La Haye;

P. Gabriel Maura y Gamazo, hrabiego de Mortera, Deputowanego do Izby Korteżów.

Prezydent Republiki Francuskiej:

J. E. P. Léon Bourgeois, Ambasadora nadzwyczajnego Republiki, Senatora, byłego Prezydenta Rady Ministrów, byłego Ministra Spraw Zagranicznych, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;

P. barona d'Estournelles de Constant, Senatora, Ministra pełnomocnego pierwszej klasy, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;

P. Louis Renault, Profesora na fakultecie Prawa Uniwersytetu Paryskiego, Honorowego Ministra pełnomocnego, Radcę Prawnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Członka Instytutu Francuskiego, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;

J. E. P. Marcellin Pellet, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki Francuskiej w Hadze.

Jego Królewska Mość Król Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanji i Irlandji i Terytorjów Brytyjskich Zamorskich, Cesarz Indyj:

J. E. the Right Honourable Sir Edward Fry, G. C. B., Członka Rady przyboocznej, Swego Ambasadora nadzwyczajnego, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;

J. E. the Right Honourable Sir Ernest Mason Satow, G. C. M. G., Członka Rady przyboocznej, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;

J. E. the Right Honourable Donald James Mackay Baron Reay, G. C. S. I., G. C. I. E., Członka Rady przyboocznej, byłego Prezydenta Instytutu Prawa międzynarodowego;

J. E. Sir Henry Howard, K. C. M. G., C. B., Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Hadze.

Jego Królewska Mość Król Hellenów:

J. E. P. Cléon Rizo Rangabé, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Berlinie;

P. Georges Streit, Profesora Prawa międzynarodowego na Uniwersytecie Ateńskim, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego.

Prezydent Republiki Guatemali:

P. José Tible Machado, Chargé d'affaires Republiki w Hadze i w Londynie, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;

P. Enrique Gómez Carillo, Chargé d'affaires Republiki w Berlinie.

Prezydent Republiki Haiti:

J. E. P. Jean Joseph Dalbemar, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Paryżu;

J. E. P. J. N. Léger, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Waszyngtonie;

M. Gabriel Maurà y Gamazo, comte de Mortera, député aux Cortès.

Le Président de la République Française:

Son Excellence M. Léon Bourgeois, ambassadeur extraordinaire de la République, sénateur, ancien président du conseil des ministres, ancien ministre des affaires étrangères, membre de la cour permanente d'arbitrage;

M. le baron d'Estournelles de Constant, sénateur, ministre plénipotentiaire de première classe, membre de la cour permanente d'arbitrage;

M. Louis Renault, professeur à la faculté de droit à l'université de Paris, ministre plénipotentiaire honoraire, jurisconsulte du ministère des affaires étrangères, membre de l'institut de France, membre de la cour permanente d'arbitrage;

Son Excellence M. Marcellin Pellet, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République Française à La Haye.

Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de Grande Bretagne et d'Irlande et des Territoires Britanniques au delà des mers, Empereur des Indes:

Son Excellence the Right Honourable Sir Edward Fry, G. C. B., membre du conseil privé, Son ambassadeur extraordinaire, membre de la cour permanente d'arbitrage;

Son Excellence the Right Honourable Sir Ernest Mason Satow, G. C. M. G., membre du conseil privé, membre de la cour permanente d'arbitrage;

Son Excellence the Right Honourable Donald James Mackay Baron Reay, G. C. S. I., G. C. I. E., membre du conseil privé, ancien président de l'institut de droit international;

Son Excellence Sir Henry Howard, K. C. M. G., C. B., Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à La Haye.

Sa Majesté le Roi des Hellènes:

Son Excellence M. Cléon Rizo Rangabé, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à Berlin;

M. Georges Streit, professeur de droit international à l'université d'Athènes, membre de la cour permanente d'arbitrage.

Le Président de la République de Guatémala:

M. José Tible Machado, chargé d'affaires de la République à La Haye et à Londres, membre de la cour permanente d'arbitrage;

M. Enrique Gómez Carillo, chargé d'affaires de la République à Berlin.

Le Président de la République d'Haïti:

Son Excellence M. Jean Joseph Dalbemar, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à Paris;

Son Excellence M. J. N. Léger, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à Washington;

P. Pierre Hudicourt, byłego Profesora Prawa międzynarodowego publicznego, Adwokata przy Sądzie w Port au Prince.

Jego Królewska Mość Król Włoch:

- J. E. hrabiego Joseph Tornielli Brusati Di Vergano, Senatora Królestwa, Ambasadora Jego Królewskiej Mości Króla w Paryżu, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego, Przewodniczącego Delegacji Włoskiej;
- J. E. P. Komandora Guido Pompilj, Deputowanego do Parlamentu, Podsekretarza Stanu w Królewskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych;
- P. Komandora Guido Fusinato, Radcę Stanu, Deputowanego do Parlamentu, byłego Ministra Oświaty.

Jego Cesarska Mość Cesarz Japonji:

- J. E. P. Keiroku Tsudzuki, Swego Ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego;
- J. E. P. Aimaro Sato, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Hadze.

Jego Królewska Wysokość Wielki Książę Luksemburgu, Książę Nassau:

- J. E. P. Eyschen, Swego Ministra Stanu, Prezydenta Rządu Wielkiego Księstwa;
- P. hrabiego de Villers, Chargé d'affaires Wielkiego Księstwa w Berlinie.

Prezydent Stanów Zjednoczonych Meksykańskich:

- J. E. P. Gonzalo A. Esteva, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Rzymie;
- J. E. P. Sebastian B. de Mier, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Paryżu;
- J. E. P. Francisco L. de la Barra, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Brukseli i w Hadze.

Jego Królewska Wysokość Książę Czarnogóry:

- J. E. P. Nelidow, Cesarskiego Rzeczywistego Radcę tajnego, Ambasadora Jego Cesarskiej Mości Cesarza Wszech Rosji w Paryżu;
- J. E. P. de Martens, Cesarskiego Radcę tajnego, Członka Stałego Rosyjskiej Cesarskiej Rady Ministerstwa Spraw Zagranicznych;
- J. E. P. Tcharykow, Cesarskiego Rzeczywistego Radcę Stanu, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Jego Cesarskiej Mości Cesarza Wszech Rosji w Hadze.

Jego Królewska Mość Król Norwegji:

- J. E. P. Francis Hagerup, byłego Prezydenta Rady, byłego Profesora Prawa, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Hadze i w Kopenhadze, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego.

Prezydent Republiki Panama:

P. Belisario Porras.

M. Pierre Hudicourt, ancien professeur de droit international public, avocat au barreau de Port au Prince.

Sa Majesté le Roi d'Italie:

- Son Excellence le Comte Joseph Tornielli Brusati Di Vergano, Sénateur du Royaume, ambassadeur de Sa Majesté le Roi à Paris, membre de la cour permanente d'arbitrage, président de la délégation Italienne;
- Son Excellence M. le Commandeur Guido Pompilj, député au parlement, sous-secrétaire d'état au ministère Royal des affaires étrangères;
- M. le commandeur Guido Fusinato, conseiller d'état, député au parlement, ancien ministre de l'instruction.

Sa Majesté l'Empereur du Japon:

- Son Excellence M. Keiroku Tsudzuki, Son ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire;
- Son Excellence M. Aimaro Sato, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à La Haye.

Son Altesse Royale le Grand Duc de Luxembourg, Duc de Nassau:

- Son Excellence M. Eyschen, Son ministre d'état, président du gouvernement Grand Ducal;
- M. le comte de Villers, chargé d'affaires du Grand-Duché à Berlin.

Le Président des États-Unis Mexicains:

- Son Excellence M. Gonzalo A. Esteva, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à Rome;
- Son Excellence M. Sebastian B. de Mier, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à Paris;
- Son Excellence M. Francisco L. de la Barra, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à Bruxelles et à La Haye.

Son Altesse Royale le Prince de Monténégro:

- Son Excellence M. Nelidow, conseiller privé Impérial actuel, ambassadeur de Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies à Paris;
- Son Excellence M. de Martens, conseiller privé Impérial, membre permanent du conseil du ministère Imperial des affaires étrangères de Russie;
- Son Excellence M. Tcharykow, conseiller d'état Impérial actuel, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies à La Haye.

Sa Majesté le Roi de Norvège:

- Son Excellence M. Francis Hagerup, ancien président du conseil, ancien professeur de droit, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à La Haye et à Copenhague, membre de la cour permanente d'arbitrage.

Le Président de la République de Panama:

M. Belisario Porras.

Prezydent Republiki Paraguj:

J. E. P. Eusebio Machaïn, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Paryżu;

P. hrabiego G. Du Monceau de Bergendal, Konsula Republiki w Brukseli.

Jej Królewska Mość Królowa Holandji:

P. W. H. de Beaufort, Swego byłego Ministra Spraw Zagranicznych, Członka Drugiej Izby Stanów Generalnych;

J. E. P. T. M. C. Asser, Swego Ministra Stanu, Członka Rady Państwa, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;

J. E. Jonkheer J. C. C. den Beer Poortugael, Generała-Porucznika w stanie spoczynku, byłego Ministra Wojny, Członka Rady Państwa;

J. E. Jonkheer J. A. Röell, Swego Adjutanta do szczególnych poruczeń, Vice-Admirała w stanie spoczynku, byłego Ministra Marynarki;

P. J. A. Loeff, Swego byłego Ministra Sprawiedliwości, Członka Drugiej Izby Stanów Generalnych.

Prezydent Republiki Peru:

J. E. P. Carlos G. Candamo, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Paryżu i w Londynie, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego.

Jego Cesarska Mość Szach Perski:

J. E. Samad Khan Momtazos Saltaneh, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Paryżu, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;

J. E. Mirza Ahmed Khan Sadigh Ul Mulk, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Hadze.

Jego Królewska Mość Król Portugalji i Algarwów, i t. d.:

J. E. P. Markiza de Soveral, Swego Radcę Stanu, Para Królestwa, byłego Ministra Spraw Zagranicznych, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Londynie, Swego Ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego;

J. E. P. hrabiego de Selir, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Hadze;

J. E. P. Alberto d'Oliveira, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Bernie.

Jego Królewska Mość Król Rumunji:

J. E. P. Alexandre Beldiman, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Berlinie;

J. E. P. Edgar Mavrocordato, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Hadze.

Jego Cesarska Mość Cesarz Wszechrosji:

J. E. P. Nelidow, Swego Rzeczywistego Radcę tajnego, Swego Ambasadora w Paryżu;

J. E. P. de Martens, Swego Radcę tajnego, Członka Stałej Rady przy Cesarzkim Ministerstwie Spraw

Le Président de la République du Paraguay:

Son Excellence M. Eusebio Machaïn, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à Paris;

M. le comte G. Du Monceau de Bergendal, consul de la République à Bruxelles.

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:

M. W. H. de Beaufort, Son ancien ministre des affaires étrangères, membre de la seconde chambre des états-généraux;

Son Excellence M. T. M. C. Asser, Son ministre d'état, membre du conseil d'état, membre de la cour permanente d'arbitrage;

Son Excellence le jonkheer J. C. C. den Beer Poortugael, lieutenant-général en retraite, ancien ministre de la guerre, membre du conseil d'état;

Son Excellence le jonkheer J. A. Röell, Son aide de camp en service extraordinaire, vice-amiral en retraite, ancien ministre de la marine;

M. J. A. Loeff, Son ancien ministre de la justice, membre de la seconde chambre des états-généraux.

Le Président de la République du Pérou:

Son Excellence M. Carlos G. Candamo, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à Paris et à Londres, membre de la cour permanente d'arbitrage.

Sa Majesté Impériale le Schah de Perse:

Son Excellence Samad Khan Momtazos Saltaneh, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à Paris, membre de la cour permanente d'arbitrage;

Son Excellence Mirza Ahmed Khan Sadigh Ul Mulk, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à La Haye.

Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc.:

Son Excellence M. le marquis de Soveral, Son conseiller d'état, pair du Royaume, ancien ministre des affaires étrangères, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à Londres, Son ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire;

Son Excellence M. le comte de Selir, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à La Haye;

Son Excellence M. Alberto d'Oliveira, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à Berne.

Sa Majesté le Roi de Roumanie:

Son Excellence M. Alexandre Beldiman, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à Berlin;

Son Excellence M. Edgar Mavrocordato, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à La Haye.

Sa Majesté L'Empereur de Toutes les Russies:

Son Excellence M. Nelidow, Son conseiller privé actuel, Son ambassadeur à Paris;

Son Excellence M. de Martens, Son conseiller privé, membre permanent du conseil du ministère Im-

Zagranicznych, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;

J. E. P. Tcharykow, Swego Rzeczywistego Radcę Stanu, Swego Szambelana, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Hadze.

Prezydent Republiki Salvador:

P. Pedro I. Matheu, Chargé d'affaires Republiki w Paryżu, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;

P. Santiago Perez Triana, Chargé d'affaires Republiki w Londynie.

Jego Królewska Mość Król Serbji:

J. E. P. Sava Grouitch, Generała, Prezydenta Rady Stanu;

J. E. P. Milovan Milovanovitch, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Rzymie, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;

J. E. P. Michel Militchevitch, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Londynie i w Hadze.

Jego Królewska Mość Król Siamu:

Mom Chatidej Udom, Generała-Majora;

P. C. Corragioni d'Orelli, Swego Radcę legacyjnego; Luang Bhüvanarth Narübal, Kapitana.

Jego Królewska Mość Król Szwecji, Gotów i Wendów:

J. E. P. Knut Hjalmar Leonard Hammarskjöld, Swego byłego Ministra Sprawiedliwości, Swego Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Kopenhadze, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;

P. Johannes Hellner, Swego byłego Ministra bez Teki, byłego Członka Najwyższego Sądu w Szwecji, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego.

Rada Związkowa Szwajcarska:

J. E. P. Gaston Carlin, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Konfederacji Szwajcarskiej w Londynie i w Hadze;

P. Eugène Borel, Pułkownika Sztabu Generalnego, Profesora na Uniwersytecie Genewskim;

P. Max Huber, Profesora Prawa na Uniwersytecie w Zurychu.

Jego Cesarska Mość Cesarz Ottomanów:

J. E. Turkhan Pacha, Swego Ambasadora nadzwyczajnego, Ministra evkafu;

J. E. Rechid Bey, Swego Ambasadora w Rzymie;

J. E. Mehemmed Pacha, Vice-Admirała.

Prezydent Republiki Wschodniej Uruguj:

J. E. P. José Batlle y Ordoñez, byłego Prezydenta Republiki, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego;

J. E. P. Juan P. Castro, byłego Prezydenta Senatu, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Republiki w Paryżu, Członka Stałego Trybunału Rozjemczego.

périal des affaires étrangères, membre de la cour permanente d'arbitrage;

Son Excellence M. Tcharykow, Son conseiller d'état actuel, Son chambellan, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à la Haye.

Le Président de la République du Salvador:

M. Pedro I. Matheu, chargé d'affaires de la République à Paris, membre de la cour permanente d'arbitrage;

M. Santiago Perez Triana, chargé d'affaires de la République à Londres.

Sa Majesté le Roi de Serbie:

Son Excellence M. Sava Grouitch, général, président du conseil d'état;

Son Excellence M. Milovan Milovanovitch, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à Rome, membre de la cour permanente d'arbitrage;

Son Excellence M. Michel Militchevitch, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à Londres et à La Haye.

Sa Majesté le Roi de Siam:

Mom Chatidej Udom, major-général;

M. C. Corragioni d'Orelli, Son conseiller de légation; Luang Bhüvanarth Narübal, capitaine.

Sa Majesté le Roi de Suède, des Goths et des Vendes:

Son Excellence M. Knut Hjalmar Leonard Hammarskjöld, Son ancien ministre de la justice, Son envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire à Copenhague, membre de la cour permanente d'arbitrage;

M. Johannes Hellner, Son ancien ministre sans portefeuille, ancien membre de la cour suprême de Suède, membre de la cour permanente d'arbitrage.

Le Conseil Fédéral Suisse:

Son Excellence M. Gaston Carlin, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la Confédération suisse à Londres et à La Haye;

M. Eugène Borel, colonel d'état major-général, professeur à l'université de Genève;

M. Max Huber, professeur de droit à l'université de Zürich.

Sa Majesté l'Empereur des Ottomans:

Son Excellence Turkhan Pacha, Son ambassadeur extraordinaire, ministre de l'evkaf;

Son Excellence Rechid Bey, Son ambassadeur à Rome;

Son Excellence Mehemmed Pacha, vice-amiral.

Le Président de la République Orientale de l'Uruguay:

Son Excellence M. José Batlle y Ordoñez, ancien président de la République, membre de la cour permanente d'arbitrage;

Son Excellence M. Juan P. Castro, ancien président du sénat, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire de la République à Paris, membre de la cour permanente d'arbitrage.

Prezydent Stanów Zjednoczonych Wenezueli:

P. José Gil Fortoul, Chargé d'affaires Republiki w Berlinie.

Którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i należyte co do formy, zgodzili się na następujące postanowienia:

ROZDZIAŁ I.

O prawach i obowiązkach mocarstw neutralnych.

Art. 1.

Terytorjum mocarstw neutralnych jest nienaruszalne.

Art. 2.

Zabronione jest stronom wojującym przeprowadzanie przez terytorjum mocarstwa neutralnego wojsk lub taborów z amunicją lub z aprowizacją.

Art. 3.

Również zabronione jest stronom wojującym:

- a) zakładanie na terytorjum neutralnego mocarstwa stacji radio-telegraficznej lub jakiegokolwiek aparatu, przeznaczonego do użytku jako środek dla komunikacji pomiędzy siłami wojującymi na lądzie lub morzu.
- b) używanie wszelkiej instalacji tego rodzaju, założonej przez nich przed wojną na terytorjum mocarstwa neutralnego w celu wyłącznie wojskowym, która to instalacja nie była otwarta dla korespondencji publicznej.

Art. 4.

Na terytorjum mocarstwa neutralnego nie mogą być formowane oddziały, przeznaczone do walki, ani otwieranie biur werbunkowych na korzyść wojujących stron.

Art. 5.

Żadne z mocarstw neutralnych nie powinno tolerować na swem terytorjum żadnego z czynów wskazanych w art. od 2 do 4. Państwo neutralne obowiązane jest karać czyny, sprzeczne z neutralnością, tylko o ile takowe popełnione zostały na jego własnem terytorjum.

Art. 6.

Odpowiedzialność mocarstwa neutralnego nie wchodzi w grę wobec faktu, że pojedyncze osoby przekraczają jego granicę, by zaciągnąć się do służby jednej z wojujących stron.

Art. 7.

Mocarstwo neutralne nie jest obowiązane utrudniać eksportu lub tranzytu na koszt jednej lub drugiej z wojujących stron, jako to: broni, amunicji

Le Président des États-Unis de Vénézuéla:

M. José Gil Fortoul, chargé d'affaires de la République à Berlin.

Lesquels, après avoir déposé leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

CHAPITRE I.

Des Droits et des Devoirs des Puissances neutres.

Article premier.

Le territoire des Puissances neutres est inviolable.

Art. 2.

Il est interdit aux belligérants de faire passer à travers le territoire d'une Puissance neutre des troupes et des convois, soit de munitions, soit d'approvisionnements.

Art. 3.

Il est également interdit aux belligérants:

- a) d'installer sur le territoire d'une Puissance neutre une station radiotélégraphique ou tout appareil destiné à servir comme moyen de communication avec des forces belligérantes sur terre ou sur mer;
- b) d'utiliser toute installation de ce genre établie par eux avant la guerre sur le territoire de la Puissance neutre dans un but exclusivement militaire, et qui n'a pas été ouverte au service de la correspondance publique.

Art. 4.

Des corps de combattants ne peuvent être formés, ni des bureaux d'enrôlement ouverts, sur le territoire d'une Puissance neutre au profit de belligérants.

Art. 5.

Une Puissance neutre ne doit tolérer sur son territoire aucun des actes visés par les articles 2 à 4. Elle n'est tenue de punir des actes contraires à la neutralité que si ces actes ont été commis sur son propre territoire.

Art. 6.

La responsabilité d'une Puissance neutre n'est pas engagée par le fait que des individus passent isolément la frontière pour se mettre au service de l'un des belligérants.

Art. 7.

Une Puissance neutre n'est pas tenue d'empêcher l'exportation ou le transit, pour le compte de l'un ou de l'autre des belligérants, d'armes, de munitions

i wogóle tego wszystkiego, co może być użytecznym dla wojska lub floty.

Art. 8.

Mocarstwo neutralne nie jest obowiązane zabronić lub ograniczyć stronom wojującym używalności kabli telegraficznych lub telefonicznych, jak również aparatów telegrafu bez drutu, które są bądź ich własnością, bądź własnością towarzystw albo osób prywatnych.

Art. 9.

Wszelkie zarządzenia ograniczające lub wzbraniające, powzięte przez mocarstwo neutralne w związku z art. 7 i 8, winny być równomiernie stosowane względem stron walczących.

Mocarstwo neutralne czuwać będzie, by uszanowano stosowanie tych zobowiązań przez towarzystwa lub osoby prywatne, posiadające kable telegraficzne lub telefoniczne, jak również aparaty telegrafu bez drutu.

Art. 10.

Nie może być uważany za czyn wrogi fakt, jeśli państwo neutralne użyje siły dla odparcia usiłowania naruszenia jego neutralności.

ROZDZIAŁ II.

O internowanych walczących oraz rannych, pielęgnowanych przez neutralnych.

Art. 11.

Mocarstwo neutralne, które przyjmie na swoje terytorjum wojska, należące do armji stron walczących, winno je internować, o ile możliwie, daleko od terenu wojny.

Mocarstwo to będzie mogło trzymać te wojska w obozach i nawet zamknąć je w fortecach, bądź w miejscowościach przystosowanych do tego celu.

Mocarstwo to zdecyduje, czy oficerowie będą mogli pozostawać na wolnej stopie, zobowiązawszy się słowem nie opuszczać terytorjum neutralnego bez zezwolenia.

Art. 12.

W braku specjalnej w tym względzie konwencji, mocarstwo neutralne dostarczać będzie internowanym aprowizacji, odzieży i pomocy, wskazanej przez uczucia humanitarne.

Koszty wynikłe na skutek internowania zostaną zbonifikowane przy zawarciu pokoju.

Art. 13.

Mocarstwo neutralne, które przyjmuje zbiegłych jeńców wojennych, pozostawi ich na wolności. Jeśli zezwala na ich pobyt na swem terytorjum, to może wyznaczyć im miejsce zamieszkania. Takież zarządzenie stosuje się do jeńców wojennych, przyprowadzonych przez wojska szukające schronienia na terytorjum mocarstwa neutralnego.

et, en général, de tout ce qui peut être utile à une armée ou à une flotte.

Art. 8.

Une Puissance neutre n'est pas tenue d'interdire ou de restreindre l'usage, pour les belligérants, des câbles télégraphiques ou téléphoniques, ainsi que des appareils de télégraphie sans fil, qui sont, soit sa propriété, soit celle de compagnies ou de particuliers.

Art. 9.

Toutes mesures restrictives ou prohibitives prises par une Puissance neutre à l'égard des matières visées par les articles 7 et 8 devront être uniformément appliquées par elle aux belligérants.

La Puissance neutre veillera au respect de la même obligation par les compagnies ou particuliers propriétaires de câbles télégraphiques ou téléphoniques ou d'appareils de télégraphie sans fil.

Art. 10.

Ne peut être considéré comme un acte hostile le fait, par une Puissance neutre, de repousser, même par la force, les atteintes à sa neutralité.

CHAPITRE II.

Des belligérants internés et des blessés soignés chez les neutres.

Art. 11.

La Puissance neutre qui reçoit sur son territoire des troupes appartenant aux armées belligérantes, les internera, autant que possible, loin du théâtre de la guerre.

Elle pourra les garder dans les camps et même les enfermer dans des forteresses ou dans des lieux appropriés à cet effet.

Elle décidera si les officiers peuvent être laissés libres en prenant l'engagement sur parole de ne pas quitter le territoire neutre sans autorisation.

Art. 12.

A défaut de convention spéciale, la Puissance neutre fournira aux internés [les vivres, les habillemens et les secours commandés par l'humanité.

Bonification sera faite, à la paix, des frais occasionnés par l'internement.

Art. 13.

La Puissance neutre qui reçoit des prisonniers de guerre évadés les laissera en liberté. Si elle tolère leur séjour sur son territoire, elle peut leur assigner une résidence.

La même disposition est applicable aux prisonniers de guerre amenés par des troupes se réfugiant sur le territoire de la Puissance neutre.

Art. 14.

Mocarstwo neutralne będzie mogło zezwolić na przejście przez swe terytorjum rannych lub chorych, należących do armji stron wojujących, z zastrzeżeniem jednak, aby pociągami, któremi przybędą oni, nie były przewożone ani osoby ani materiały woj-skowe.

W tym wypadku mocarstwo neutralne jest obo-wiązane przedsięwziąć zarządzenia, dotyczące bez-pieczności i kontroli, niezbędne w tym celu.

Ranni i chorzy, dostarczeni na tych warunkach przez jedną ze stron wojujących na terytorjum neu-tralne, którzy należeliby do strony przeciwnej, będą musieli być strzeżeni przez państwo neutralne w ten sposób, by znów nie mogli brać udziału w opera-cjach wojennych.

Mocarstwo to będzie miało także obowiązki względem rannych lub chorych przeciwnej armji, którzy byliby mu powierzeni.

Art. 15.

Konwencja Genewska będzie stosowana do cho-rych i rannych, internowanych na terytorjum neu-tralnym.

ROZDZIAŁ III.

O osobach neutralnych.

Art. 16.

Jako neutralni uważani są obywatele państwa, które nie bierze udziału w wojnie.

Art. 17.

Osoba neutralna nie może wykorzystywać swej neutralności:

- a) jeśli popełnia czyny wrogie przeciw jednemu z wojujących;
- b) jeśli popełnia czyny na korzyść jednego z wojujących, a mianowicie gdy dobrowolnie wstępuje na służbę do szeregów armji jednej ze stron.

W tym wypadku osoba neutralna nie będzie surowiej traktowana przez stronę wojującą, prze-ciwko której wystąpiła z neutralności, niżeli obywatel drugiego państwa wojującego, który popełnił ten sam czyn.

Art. 18.

Następujące czyny nie będą uważane jako speł-nione na korzyść jednego z wojujących według brzmienia art. 17 lit. b.:

- a) dostawy lub pożyczki przyznane jednemu z wojujących, z warunkiem jednak, by do-stawca lub kredytor nie zamieszkiwał na te-rytorjum strony przeciwnej, ani też na te-rytorjum, zajętem przez nią, i aby dostawy nie pochodziły z tych terytorjów;
- b) usługi oddane w sprawach policyjnych lub administracji cywilnej.

Art. 14.

Une Puissance neutre pourra autoriser le passage sur son territoire des blessés ou malades appartenant aux armées belligérantes, sous la réserve que les trains qui les amèneront ne transporteront ni person-nel, ni matériel de guerre. En pareil cas, la Puis-sance neutre est tenue de prendre les mesures de sûreté et de contrôle nécessaires à cet effet.

Les blessés ou malades amenés dans ces con-ditions sur le territoire neutre par un des belligérants, et qui appartiendraient à la partie adverse, devront être gardés par la Puissance neutre de manière qu'ils ne puissent de nouveau prendre part aux opérations de la guerre.

Cette Puissance aura les mêmes devoirs quant aux blessés ou malades de l'autre armée qui lui seraient confiés.

Art. 15.

La Convention de Genève s'applique aux ma-lades et aux blessés internés sur territoire neutre.

CHAPITRE III.

Des personnes neutres.

Art. 16.

Sont considérés comme neutres les nationaux d'un Etat qui ne prend pas part à la guerre.

Art. 17.

Un neutre ne peut pas se prévaloir de sa neu-tralité:

- a) s'il commet des actes hostiles contre un bel-ligérant;
- b) s'il commet des actes en faveur d'un belli-gérant, notamment s'il prend volontairement du service dans les rangs de la force armée de l'une de Parties.

En pareil cas, le neutre ne sera pas traité plus rigoureusement par le belligérant contre lequel il s'est départi de la neutralité que ne pourrait l'être, à raison du même fait, un national de l'autre Etat belligérant.

Art. 18.

Ne seront pas considérés comme actes com-mis en faveur d'un des belligérants, dans le sens de l'article 17, lettre b):

- a) les fournitures faites ou les emprunts con-sentis à l'un des belligérants, pourvu que le fournisseur ou le prêteur n'habite ni le ter-ritoire de l'autre Partie, ni le territoire occu-pé par elle, et que les fournitures ne pro-viennent pas de ces territoires;
- b) les services rendus en matière de police ou d'administration civile.

ROZDZIAŁ IV.

O materiale dróg żelaznych (kolejowym).

Art. 19.

Materiały kolei żelaznych, pochodzące z terytorjum mocarstw neutralnych, należące bądź do tych mocarstw, bądź do towarzystw lub osób prywatnych i uznanych za takowe, będą mogły być rekwirowane i użytkowane przez wojującą stronę jedynie tylko w wypadku i mierze, wymaganych przez imperatywną konieczność. Te materiały winny być zwrócone o ile można najwcześniej do kraju, skąd pochodziły.

Państwo neutralne, w razie konieczności, będzie mogło zatrzymać i użytkować w należytej ilości materiały, pochodzące z terytorjum państwa wojującego.

Indemnizacja będzie wypłaconą tak jednej, jak i drugiej stronie, proporcjonalnie do ilości materiału użytkowanego i do czasu użytkowania.

ROZDZIAŁ V.

Postanowienia końcowe.

Art. 20.

Postanowienia niniejszej konwencji stosują się jedynie do mocarstw układających się i tylko jeżeli wszystkie strony walczące należą do niej.

Art. 21.

Niniejsza konwencja zostanie ratyfikowana jak najprędzej. Dokumenty ratyfikacyjne będą złożone w Hadze.

Pierwsze zdeponowanie dokumentów ratyfikacyjnych będzie stwierdzone protokołem, podpisanym przez przedstawicieli mocarstw, które w niem biorą udział, i przez Ministra Spraw Zagranicznych Holandji.

Złożenia następnych ratyfikacji będą uskuteczniane zapomocą pisemnych not, adresowanych do rządu Holandji wraz z dokumentem ratyfikacyjnym.

Odpowiednio zaświadczona kopja protokołu, dotyczącego pierwszego złożenia dokumentów ratyfikacyjnych, notyfikacji, wspomnianych w ustępie poprzednim, jak również dokumentów ratyfikacyjnych, będzie natychmiast staraniem Rządu Holenderskiego i drogą dyplomatyczną doreczona mocarstwom zaproszonym na II-gą Konferencję Pokojową, jak również mocarstwom, które do konwencji przystąpiły. W wypadkach, wskazanych w poprzednim ustępie, wskazany wyżej Rząd poda im do wiadomości równocześnie datę, w której notyfikację otrzymał.

Art. 22.

Mocarstwa nie sygnujące mogą przystąpić do niniejszej konwencji.

Mocarstwo, które pragnie przystąpić do konwencji, notyfikuje swój zamiar Rządowi Holenderskiemu, przesyłając mu akt przystąpienia, który zostanie złożony w archiwach wspomnianego rządu.

CHAPITRE IV.

Du matériel des chemins de fer.

Art. 19.

Le matériel des chemins de fer provenant du territoire des Puissances neutres, qu'il appartienne à ces Puissances ou à des sociétés ou personnes privées et reconnaissable comme tel, ne pourra être réquisitionné et utilisé par un belligérant que dans le cas et la mesure où l'exige une impérieuse nécessité. Il sera renvoyé aussitôt que possible dans le pays d'origine.

La Puissance neutre pourra de même, en cas de nécessité, retenir et utiliser, jusqu'à due concurrence, le matériel provenant du territoire de la Puissance belligérante.

Une indemnité sera payée de part et d'autre, en proportion du matériel utilisé et de la durée de l'utilisation.

CHAPITRE V.

Dispositions finales.

Art. 20.

Les dispositions de la présente Convention ne sont applicables qu'entre les Puissances contractantes et seulement si les belligérants sont tous parties à la Convention.

Art. 21.

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à La Haye.

Le premier dépôt de ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des Puissances qui y prennent part et par le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Les dépôts ultérieurs de ratifications se feront au moyen d'une notification écrite, adressée au Gouvernement des Pays-Bas et accompagnée de l'instrument de ratification.

Copie certifiée conforme du procès-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent, ainsi que des instruments de ratification sera immédiatement remise par les soins du Gouvernement des Pays-Bas et par la voie diplomatique aux Puissances conviées à la Deuxième Conférence de la Paix, ainsi qu'aux autres Puissances qui auront adhéré à la Convention. Dans les cas visés par l'alinéa précédent, ledit Gouvernement leur fera connaître en même temps la date à laquelle il a reçu la notification.

Art. 22.

Les Puissances non signataires sont admises à adhérer à la présente Convention.

La Puissance qui désire adhérer notifie par écrit son intention au Gouvernement des Pays-Bas en lui transmettant l'acte d'adhésion qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

Rząd ten natychmiast prześle innym mocarstwom zaświadczoną kopję notyfikacji, jak również aktu przystąpienia, wskazując datę złożenia notyfikacji.

Art. 23.

Niniejsza konwencja obowiązywać zacznie mocarstwa, które wzięły udział w pierwszym złożeniu ratyfikacji, w sześćdziesiąt dni po dacie spisania protokołu dotyczącego tego złożenia, a mocarstwa, które ratyfikować będą później, lub też później przystąpią do konwencji, — w sześćdziesiąt dni po otrzymaniu przez Rząd Holenderski notyfikacji o ich ratyfikacji lub przystąpieniu.

Art. 24.

Gdyby się zdarzyło, iż jedno z Mocarstw Układających się zechciało wypowiedzieć niniejszą konwencję, to wypowiedzenie to będzie pisemnie notyfikowane Rządowi Holenderskiemu, który o tem natychmiast prześle wszystkim innym mocarstwom odpowiednio zaświadczoną kopję notyfikacji, komunikując im datę odbioru notyfikacji.

Wypowiedzenie konwencji będzie obowiązywało tylko to mocarstwo, które notyfikowało je i dopiero w jeden rok po dostarczeniu notyfikacji Rządowi Holenderskiemu.

Art. 25.

W rejestrze, prowadzonym przez Holenderskie Ministerjum Spraw Zagranicznych, wskazana będzie data złożenia ratyfikacji, dokonanego w myśl art. 21 ustępu 3 i 4, jak również data, w której otrzymane były notyfikacje o przystąpieniu do konwencji (art. 22, ustęp 2) lub o wypowiedzeniu (art. 24, ust. 1).

Każde z Mocarstw Układających się dopuszczone jest do wglądu do tego rejestru i do otrzymania odpowiednich zaświadczonych wyciągów.

Na dowód czego, pełnomocnicy opatrzili niniejszą konwencję swemi podpisami.

Sporządzono w Hadze 18 października 1907 r. w jedynym egzemplarzu, który złożony zostanie w archiwum Rządu Holenderskiego, a którego kopje odpowiednio zaświadczone będą doręczone drogą dyplomatyczną mocarstwom, które były zaproszone na II-gą Konferencję Pckojową.

1. Za Niemcy:

MARSCHALL, KRIEGE.

2. Za Stany Zjednoczone Ameryki:

Joseph H. CHOATE, Horace PORTER, U. M. ROSE, David Jayne HILL, C. S. SPERRY, William I. BUCHANAN.

3. Za Argentyne:

Roque Saenz PENA, Luis M. DRAGO, C. Ruez LARRETA.

Republika Argentyńska podpisała z zastrzeżeniem art. 19.

4. Za Austro-Węgry:

MÉREY, Baron MACCHIO.

Ce Gouvernement transmettra immédiatement à toutes les autres Puissances copie certifiée conforme de la notification ainsi que de l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Art. 23.

La présente Convention produira effet, pour les Puissances qui auront participé au premier dépôt de ratifications, soixante jours après la date du procès-verbal de ce dépôt et, pour les Puissances qui ratifieront ultérieurement ou qui adhéreront, soixante jours après que la notification de leur ratification ou de leur adhésion aura été reçue par le Gouvernement des Pays-Bas.

Art. 24.

S'il arrivait qu'une des Puissances contractantes voulût dénoncer la présente Convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les autres Puissances, en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de la Puissance qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Art. 25.

Un registre tenu par le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas indiquera la date du dépôt des ratifications effectué en vertu de l'article 21, alinéas 3 et 4, ainsi que la date à laquelle auront été reçues les notifications d'adhésion (article 22, alinéa 2) ou de dénonciation (article 24, alinéa 1).

Chaque Puissance contractante est admise à prendre connaissance de ce registre et à en demander des extraits certifiés conformes.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont revêtu la présente Convention de leurs signatures.

Fait à La Haye, le dix-huit octobre mil neuf cent sept, en un seul exemplaire qui restera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas et dont des copies, certifiées conformes, seront remises par la voie diplomatique aux Puissances qui ont été conviées à la Deuxième Conférence de la Paix.

1. Pour l'Allemagne:

MARSCHALL, KRIEGE.

2. Pour les Etats-Unis d'Amérique:

Joseph H. CHOATE, Horace PORTER, U. M. ROSE, David Jayne HILL, C. S. SPERRY, William I. BUCHANAN.

3. Pour l'Argentine:

Roque Saenz PENA, Luis M. DRAGO, C. Ruez LARRETA.

La République Argentine fait réserve de l'article 19.

4. Pour l'Autriche-Hongrie:

MÉREY, Bon MACCHIO.

<p>5. Za Belgję:
A. BEERNAERT, J. Van den HEUVEL, GUILLAUME.</p> <p>6. Za Boliwję:
Claudio PINILLA.</p> <p>7. Za Brazylję:
Buy BARBOSA, E. LISBÔA.</p> <p>8. Za Bułgarję:
General-Major VINAROFF, Iv. KARANDJOU-LOFF.</p> <p>9. Za Chili:
Domingo GANA, Augusto MATTE, Carlos CONCHA.</p> <p>10. Za Chiny.</p> <p>11. Za Kolumbię:
Jorge HOLGUIN, S. Perez TRIANA, M. VARGAS.</p> <p>12. Za Republikę Kubańską:
Antonio S. de BUSTAMANTE, Gonzalo de QUESADA, Manuel SANGUILY.</p> <p>13. Za Danję:
C. BRUN.</p> <p>14. Za Republikę Dominikańską:
dr. Henriquez y CARVAJAL, Apolinar TEJERA.</p> <p>15. Za Ekwador:
Victor M. RENDON, E. Dorn y de ALSÚA.</p> <p>16. Za Hiszpanję:
W. R. de Villa URRUTIA, José de la Rica y CALVO, Gabriel MAURA.</p> <p>17. Za Francję:
Léon BOURGEOIS, d'Estournelles de CONSTANT, L. RENAULT, Marcellin PELLET.</p> <p>18. Za Wielko-Brytanję:
Edw. FRY, Ernest SATOW, REAY, Henry HOWARD.
Z zastrzeżeniem co do art. 16, 17 i 18.</p> <p>19. Za Grecję:
Cléon Rizo RANGABÉ, Georges STREIT.</p> <p>20. Za Guatemalę:
José Tible MACHADO.</p> <p>21. Za Haiti:
Dalbémar Jn. JOSEPH, J. N. LÉGER, Pierre HUDICOURT.</p> <p>22. Za Włochy:
Pompilj, G. FUSINATO.</p> <p>23. Za Japonję:
Aimaro SATO.</p> <p>24. Za Luksemburg:
EYSCHEN, C-te de VILLERS.</p> | <p>5. Pour la Belgique:
A. BEERNAERT, J. Van den HEUVEL, GUILLAUME.</p> <p>6. Pour la Bolivie:
Claudio PINILLA.</p> <p>7. Pour le Brésil:
Ruy BARBOSA, E. LISBÔA.</p> <p>8. Pour la Bulgarie:
Général-Major VINAROFF, Iv. KARANDJOU-LOFF.</p> <p>9. Pour le Chili:
Domingo GANA, Augusto MATTE, Carlos CONCHA.</p> <p>10. Pour la Chine.</p> <p>11. Pour la Colombie:
Jorge HOLGUIN, S. Perez TRIANA, M. VARGAS.</p> <p>12. Pour la République de Cuba:
Antonio S. de BUSTAMANTE, Gonzalo de QUESADA, Manuel SANGUILY.</p> <p>13. Pour le Danemark:
C. BRUN.</p> <p>14. Pour la République Dominicaine:
dr. Henriquez y CARVAJAL, Apolinar TEJERA.</p> <p>15. Pour l'Equateur:
Victor M. RENDON, E. Dorn y de ALSÚA.</p> <p>16. Pour l'Espagne:
W. R. de Villa URRUTIA, José de la Rica y CALVO, Gabriel MAURA.</p> <p>17. Pour la France:
Léon BOURGEOIS, d'Estournelles de CONSTANT, L. RENAULT, Marcellin PELLET.</p> <p>18. Pour la Grande-Bretagne:
Edw. FRY, Ernest SATOW, REAY, Henry HOWARD.
Sous réserve des articles 16, 17 et 18.</p> <p>19. Pour la Grèce:
Cléon Rizo RANGABÉ, Georges STREIT.</p> <p>20. Pour le Guatemala:
José Tible MACHADO.</p> <p>21. Pour le Haïti:
Dalbémar Jn. JOSEPH, J. N. LÉGER, Pierre HUDICOURT.</p> <p>22. Pour l'Italie:
Pompilj, G. FUSINATO.</p> <p>23. Pour le Japon:
Aimaro SATO.</p> <p>24. Pour le Luxembourg:
EYSCHEN, C-te de VILLERS.</p> |
|---|--|

25. Za Meksyk:
S. B. de MIER, G. A. ESTEVA, F. L. de la BARRA.	25. Pour le Mexique:
G. A. ESTEVA, S. B. de MIER, F. L. de la BARRA.
26. Za Czarnogórze:
NELIDOW, MARTENS, N. TCHARYKOW,	26. Pour le Monténégro:
NELIDOW, MARTENS, N. TCHARYKOW.
27. Za Nicaraguę.	27. Pour le Nicaragua.
28. Za Norwegję:
F. HAGERUP.	28. Pour la Norvège:
F. HAGERUP.
29. Za Panamę:
B. PORRAS.	29. Pour le Panama;
B. PORRAS.
30. Za Paraguaį:
G. Du MONCEAU.	30. Pour le Paraguay:
G. Du MONCEAU.
31. Za Holandję:
W. H. de BEAUFORT, T. M. C. ASSER, den Beer POORTUGAEL, J. A. RÖELL, J. A. LOEFF.	31. Pour les Pays-Bas:
W. H. de BEAUFORT, T. M. C. ASSER, den Beer POORTUGAEL, J. A. RÖELL, J. A. LOEFF.
32. Za Peru:
C. G. CANDAMO.	32. Pour le Pérou:
C. G. CANDAMO.
33. Za Persję:
M. Samad Khan MOMTAZOS-SALTANEH, M. Ahmed Khan Sadigh ul MULK.	33. Pour la Perse:
M. Samad Khan MOMTAZOS-SALTANEH, M. Ahmed Khan Sadigh ul MULK.
34. Za Portugalję:
Markiz de SOVERAL, Hrabia de SELIR, Alberto d'OLIVEIRA.	34. Pour le Portugal:
Marquis de SOVERAL, Conde de SELIR, Alberto d'OLIVEIRA.
35. Za Rumunję:
Edg. MAVROCORDATO.	35. Pour la Roumanie:
Edg. MAVROCORDATO.
36. Za Rosję:
NELIDOW, MARTENS, N. TCHARYKOW.	36. Pour la Russie:
NELIDOW, MARTENS, N. TCHARYKOW.
37. Za Salvador:
P. J. MATHEU, S. Perez TRIANA.	37. Pour le Salvador:
P. J. MATHEU, S. Perez TRIANA.
38. Za Serbję:
S. GROUÏTCH, M. G. MILOVANOVITCH, M. G. MILITCHEVITCH.	38. Pour la Serbie:
S. GROUÏTCH, M. G. MILOVANOVITCH, M. G. MILITCHEVITCH.
39. Za Siam:
C. Corragioni d'ORELLI, Mom Chatidej UDOM, Luang Bhüvanarth NARÜBAL.	39. Pour le Siam:
Mom Chatidej UDOM, C. Corragioni d'ORELLI, Luang Bhüvanarth NARÜBAL.
40. Za Szwecję:
K. H. HAMMARSKJÖLD, Joh. Hellner.	40. Pour la Suède:
K. H. HAMMARSKJÖLD, Joh. HELLNER.
41. Za Szwajcarję:
CARLIN.	41. Pour la Suisse:
CARLIN.
42. Za Turcję:
TURKHAN.	42. Pour la Turquie:
TURKHAN.
43. Za Uruguaį:
José Batlle y ORDONEZ.	43. Pour l'Uruguay:
José Batlle y ORDONEZ.
44. Za Wenezuelę:
J. Gil FORTOUL.	44. Pour le Vénézuéla:
J. Gil FORTOUL.